

Adviescollege
toetsing regeldruk

> Retouradres Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Volksgezondheid Welzijn en Sport
De heer dr. E.J. Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie /ATR2747/2023-U009

Uw referentie

Datum 1 februari 2023
Betreft Verzamelwet Gegevensverwerking VWS II

Geachte heer Kuipers,

Op 18 januari 2023 is de Verzamelwet Gegevensverwerking VWS II aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Het wetsvoorstel volgt op het in 2021 voorgelegde Wetsvoorstel Gegevensverwerking VWS I.¹ Er is voor het wetsvoorstel ook een internetconsultatie gestart, waarvan de reactietermijn op 15 februari 2023 verstrijkt.

Aanleiding, context en inhoud

Het wetsvoorstel is een verzamelwet. In navolging van het wetsvoorstel Verzamelwet Gegevensverwerking VWS I is het doel van de thans voorgestelde wijzigingen om te zorgen voor een toereikende wettelijke grondslag voor gegevensverwerkingen en verstrekkingen binnen het VWS domein. De wijzigingen worden in verschillende wetten op het terrein van VWS, zoals onder meer de Jeugdwet, doorgevoerd. Meer specifiek is er een tweeledig doel: de wijzigingen zijn óf een technische verduidelijking van de bestaande bepalingen inzake de gegevensverwerkingen of verstrekkingen, óf zij schepden daarvoor - om onzekerheden of knelpunten weg te nemen - een toereikende wettelijke grondslag. De wijzigingen beperken de regeldruk omdat handelingsverlegenheid onder uitvoerenden en discussies over de juridische houdbaarheid van de verwerkingen en verstrekkingen daarmee tot het verleden gaan behoren. Het voorkomt ook dat een toevlucht moet worden genomen tot (het vragen van) toestemming van cliënten om rechtmatig te kunnen handelen.

Het wetsvoorstel neemt onder meer bij de volgende grondslagen voor verwerking en verstrekking knelpunten en onduidelijkheden weg: de grondslag voor de gegevensverwerking door het contactpunt NCPeH NL (het contactpunt voor gegevensuitwisseling van Nederlandse zorgaanbieders met zorgaanbieders uit andere EU-Lidstaten); in Nederland is dat contactpunt het CIBG; de grondslag voor verwerking van gegevens over wettelijk vertegenwoordigers, gemachtigden en contactpersonen van zorgbehoevenden door zorgaanbieders, dit ter vaststelling van hun identiteit en bevoegdheid tot raadpleging van gegevens uit informatiesystemen; de grondslag voor verstrekking van gegevens door het CIZ en de zorgkantoren aan gemeenten ter voorkoming van een onrechtmatige samenloop of verstrekking van voorzieningen uit hoofde van de Wlz, Wmo en/of Jeugdwet, de grondslag voor het VN Sub-comité en EU-Comité ter voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of straffingen om ook inzage te

¹ ATR dossiernummer ATR2120

hebben in de (medische) dossiers van hen die vrijwillige zorg krijgen (voor hen die onvrijwillige zorg krijgen is een toereikende grondslag voorhanden) en; de grondslag voor het verstrekken door zorgverleners aan gemeenten van gegevens over verleende medische zorg aan onverzekerden (waartoe op basis van een daarvoor getroffen subsidie-regeling voor financiering van de zorgverlening) al een gehoudenheid bestaat.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De omschrijving van nut en noodzaak van het wetsvoorstel sluit nauw aan bij die van het eerdere wetsvoorstel. De wijzigingen zijn óf een technische verduidelijking van de bestaande bepalingen inzake de gegevensverwerkingen of verstrekkingen, óf zij scheppen daarvoor - om onzekerheden of knelpunten weg te nemen - een toereikende wettelijke grondslag. Het voorkomt daarmee onnodige handelingen om de doelen van de gegevensverwerkingen en verstrekkingen (bijvoorbeeld het leveren van snelle en effectieve zorg en het voorkomen van het onrechtmatig verlenen van zorg) te realiseren. De beschrijving van nut en noodzaak geeft in zoverre geen aanleiding tot opmerkingen. Er zijn naar de mening van het college echter wel twee aandachtspunten. Cliënten en patiënten moeten - als zij als gevolg van de voorgestane wijzigingen in de verwerking en verstrekking geen (actieve) rol meer toekomt - op een laagdrempelige wijze kunnen kennisnemen van informatie en gegevens die worden verwerkt en uitgewisseld (inzage-recht). Daardoor zijn zij ook in de gelegenheid zijn eventuele fouten daarin te corrigeren (correctierecht), hetgeen eveneens doelmatigheid en rechtmatigheid van voorzieningen ten goede komt. Een tweede aandachtspunt is dat voor geïntegreerd werken niet uitsluitend belemmeringen in de uitwisselingen binnen het VWS domein moeten worden weggenomen, maar ook in de uitwisselingen met andere relevante domeinen zoals het sociaal domein (bijvoorbeeld uitkeringen en schulden) en onderwijs.

2. Minder belastende alternatieven

Mogelijk minder belastende alternatieven zijn bij het wetsvoorstel niet aan de orde. Het wetsvoorstel neemt - waar het gaat om de gegevensverstrekkingen - knelpunten of onzekerheden weg om deze mogelijk te maken zonder voorafgaande toestemming van de cliënt of patiënt. Daarmee worden extra handelingen (bijvoorbeeld om de toestemming te verkrijgen of discussies over de juridische houdbaarheid van verstrekkingen) voorkomen. Daarmee zijn de voorgestelde wijzigingen minder belastend voor de uitvoeringspraktijk van aanbieders en hun cliënten en patiënten, dan thans het geval. De toelichting geeft op dit onderdeel geen aanleiding tot opmerkingen.

3. Werkbaarheid

De voorgestelde wijzigingen nemen de knelpunten, die vanuit de uitvoeringspraktijk zijn signaleerd, weg. Zij zorgen ervoor dat - zonder onnodige extra inspanningen of handelingen - verwerking en levering van gegevens mogelijk is, en bovendien ook nog zonder discussie over de juridische houdbaarheid ervan. Omdat de verwerking en

verstrekking in veel gevallen al staande praktijk is, geeft de werkbaarheid voor zorgaanbieders en cliënten c.q. patiënten geen aanleiding tot opmerkingen.

4. Berekening gevolgen voor de regeldruk

De regeldrukparagraaf geeft een beschrijving van de gevolgen voor de regeldruk. De wijzigingen leiden tot minder (ervaren) regeldruk voor zorgaanbieders, patiënten en cliënten. De paragraaf bevat ook een indicatie van de omvang van de regeldrukgevolgen. Die zijn in omvang beperkt, enerzijds omdat de verstrekkingen en verwerkingen soms al staande praktijk zijn en anderzijds omdat de doelgroep van de wijziging erg klein is. De regeldrukparagraaf geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Dictum

Nut en noodzaak, het onderdeel minder belastende alternatieven, de werkbaarheid en de regeldrukparagraaf geven geen aanleiding tot opmerkingen.

Daarom is het dictum:

Het wetsvoorstel indienen.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,